

اقتصادیات

مجموعہ سی

خالہ

استراک برلی

عنائی ملکستری ایچون:
بیلائی بر یوچوق ایرا

اجنی ملکستری ایچون:
بیلائی ۴۴ مارق: ۱۰۰ افراق

دالہسی ۳ غروش

ییل ۱ - ۱۲ صانی

اعلامہ برلی

پردفعہ لئی حمرط ایچون:
یکری غروش

سنہ اعلان ایچون
آبریحہ آکاشلیبر

۱۳۳۲ مایس، ۵

علمی و علی هر نوع اقتصادی مسئلہ لردن یت ایدر وهر پرشنہ کوئی چیقار .

ادارہ خانہ : استانبول، سلطان حمامی - معقولیان خانی

مجموعہ مزہ یازاقی ذاترک اسماری [الفبا سیراسیلہ] : ارسلان افندی ، دیون عمومی مدیر عمومیسی - احمد امین بک ، دار الفنون ایستاتستیک معلیسی - ارشد بک ، خارجیہ نظارتی امور تجارتیہ مدیری - توفیق بک ، دیوان محاسبات رئیس - جاوید بک ، سابق مالیہ نظارتی و قائمہ سلطانہ معیوی - جلال بک ، معادن مدیر عمومیسی - حامد بک ، عنائی باقمہسی مجلس اداره اعضاسی - حسن تحسین بک ، مالیہ مستشاری - خلایجان افندی ، سابق ناظمہ نظارتی و استانبول معیوی - خلوصی بک ، سابق ناظمہ نظارتی و حجاز مدیر یولاری مدیر عمومیسی - رفیق بک ، زراعت باقمہسی مدیر عمومی معاری - سارون افندی ، بغداد معیوی - سعادت بک ، خارجیہ نظارتی امور ادارہ مدیر عمومیسی - سعید بک ، صنایع مدیر عمومیسی - سلیمان سانی بک ، ناظمہ نظارتی طرق و معمار مدیر معاولی - سلیمان سری بک ، ناظمہ نظارتی ناظمہ مدیر عمومیسی - ضیا کونک آلپ بک ، دار الفنون اجتماعات معلیسی - عثمان فطری بک ، طرق و معمار ادارہسی ہیئت فنیہ رئیس - علی جباری بک ، حلب معیوی - علی رضا بک ، امور بیطارہ مدیر عمومیسی - غالب بک ، پوسٹ و تلہغراف نظارتی فنی مخصوص مدیری - فائق زہت بک ، مالیہ نظارتی واردات مدیر عمومیسی - فرید بک ، مسکوکات مدیری - کاظم بک ، مالیہ نظارتی دیون عمومی و معاملات تقدیرہ مدیری - مصطفی بک ، ناظمہ نظارتی دہمیر یولار مدیر عمومیسی - مصطفی شریف بک ، تجارت و زراعت مستشاری - مختار بک ، ناظمہ مستشاری - منیر بک ، سیغورطہ مدیری - لسیب بک ، زراعت مدیر عمومیسی - یوسف کال بک ، عدلیہ مستشاری .

زراعت باقمہسی

— ۴ —

تکلیف آب

یکی قانونک زراعت باقمہسی ایچون احداث ایستدیک وظائف و فعالیت ماضیہ و وضعیت حاضرہ - باقمہنک مفرد محافظہ کارانی - باقمہ اقراضاتک استحصالاتہ عدم تأثیری - باقمہنک زراعت قارشی اولان مشغلتی - باقمہنک ربدہ معاملاتی - اسکی روحک، اسکی غنمنہنک برافقاسی لزومی .

ایدر . باقمہنک بدایت تشککدن بری شمدیہ قدر ایفا ایستدیک خدمات ایلہ بوکونکی وضعیت عمومیسنی کوز اوکندہ بولوندر - معدن وضعیت جدیدہ حقدہ محاکمہ و مطالعہ یوروتک عبث اولور . اونک ایچون زردہ بو نقطہلدہ بر پارچہ توقف ایدمہ جکزر . بز باقمہنک فعالیت ماضیہسی ایلہ وضعیت حاضرہسی حقدہ طوغرو بر فکر ویرمک ایچون باقمہنک سنہک حساب قطعیلرندہ ویردیک ارقامہ استناد ایتک مجبوریتندہ ز . رسمی ارقام ایسہ آنجی ۱۳۳۸ سنہ سنہ قدر انتشار ایتشدہ ؛ بناء علیہ زردہ بو تاریخدن صوکرہکی معاملہلر حقدہ شمڈلک برشی سولیہ میہ جکزر .

رسمی راپورلردن آکلاشدیغہ کورہ بدایت تشککدن ، یعنی ۱۳۰۵ سنہ سندن بوکونہ قدر باقمہنک طرز فعالیتندہ اساسی برتیدل حاصل اولماشدہ ، اسکی اصول ، اسکی غننہ دائما تعقیب اولونمش ، آنجی هر سنہ باقمہنک قاصہسنہ حصہ منافع اولارق اوج وایدت یوز بیک لیرالق بر پارہ کیرمکدہ بولونیدندن باقمہ بوسایہ ددہ دائرہ فعالیتی سندن سنہیہ آرتیرمغہ دوام ایتش و بوسایہ دہ معاملاتی دائمی صورتدہ آرتقمده بولونمشدر .

۱۳۰۵ سنہ سندن باقمہ یالکزر ۱۸۲۰۶ زراعت ۱۶۲،۲۸۲ لیرا اقراض ایدمہ بیلدیک حالده ۱۳۳۸ سنہ سندن ۸۷،۶۷۰ زراعت ۱۰۱،۲۰۹،۹۹۵ لیرا اقراض ایتشد . او حالده باقمہنک دائرہ فعالیتی سکزر اون مثل درجہ سندن توسع ایتش دیمکدر .

شو قدرکہ باقمہنک بدایت تأسیسندہ هر بر مستقرش زراعت ویرلن پارہ مقداریلہ یکری درت سنہ صوکرہ ویرلن پارہ مقداری آردہ سندنہ اساسی بر فرق یوقدر . برنجی بش سنہ ظرفندہ (۱۳۰۵ ، ۱۳۰۶ ، ۱۳۰۷ ، ۱۳۰۸ ، ۱۳۰۹) باقمہ ۲۷۲۰۱۲۷ کیلشیہ من حیث .

بوندن اولکی مقالہ لیرمزدہ ایضاح اولوندینی وجہلہ ایک سنہ دن بری موقت قانون شکندہ تطبیق ایدلمکدہ اولان یکی قانون ایلہ زراعت باقمہنک صلاحیت دائرہسی پک زیادہ توسیع اولونمش وکندیسنه پک مهم مساعدات و امتیازات بخش اولونمشدر . آنجی هر حق مقابلندہ بر وظیفہ بولوندینی قاعدہ کلیہسنہ نظر آ زراعت باقمہنک وظائفی دہ مظهر اولدینی یکی صلاحیتلر و امتیازلر نسبتدہ آرتش اولاجقدر .

او حالده یکی قانونک احکامی نتیجہ سندن زراعت باقمہسنہ ترتب ایدن یکی وظائف هانکیلریدر ؛ زراعت باقمہنک تشکیلات حاضرہسی بووظائف جدیدہنک افسانہ کافیمدر ؛ ایک سنہ دن بری زراعت باقمہسی کندیسنه بخش اولونان صلاحیتلری نہ درجہ یہ قدر استعمال ایتش و بوندن نہ کی نتیجہلر حاصل اولمشدر ؟

آنجی اساس مسئلہ یہ کیریمشدن اول ، باقمہنک یکی قانون سایہ سندنہ داخل اولدینی یکی دورہ تاریخیہ دہ حاصل اولاجق تبدلاتی فرق و تمیز و بونلرک اهمیت حقیقیہسی تقدیر ایدمہ بیلکم ایچون مطلقا ماضی و حال حقدہ بر فکر مجمل پیدا ایتک ایجاب

ایدلش اولماز. حالوکه بویوک بر مبلغ اقراض اولونورسه اراضی به نسبتله چوق اولسه بیله مستحصل بر سرمایه حالنده استعمال ایدیله جکی ایچون تهلیکه دهآزرد. چونکه بو سرمایه ایله یایلاچق استحصالات غیر مستحصل، ایشله نهمش اراضیدن ده صاغلام بر تأمینات تشکیل ایدر.

باقه نك فوق العاده محافظه کارلغی دیگر رقلردن ده میدان چیقور. یکریمی درت سنه ظرفنده باقیه طرفندن ۲۰،۱۱۷ نفر مستقرضک مرهوناقی تأدییه دین ایتمه مسندن دولانی خارجه فروخت اولو. تمشدر. بو مدت ظرفنده باقیه دن پاره استقراض ایدن ۲۰،۶۰۲،۰۴۵ نفر زراعت عددیه نسبتله بیکده یالکز ۷ کشتی دیمکر. باقیه نك هیئت اداره سی بو رقلره زراعت باقیه سنک زراع حقنده پک زیاده مشفقانه معامله ایتدیکنی اثبات ایدیور.

باقه نك زراعت قارشی مشفقانه معامله ایتدیکنی انکار ایدنلردن ده کلز. حتی باقیه یی فقیر زراعت اراضی نی متغلبه صاتمقله اتمام ایدن معترضی پک حقسنر بولورز. فقط بو ارقام شفقتدن زیاده فرط احتیاطه دلالت ایدر. بز صاتیان مرهونانک بیکده یدی برینه یوزده یدی اولدیغی کوردش اولسه یدق دها نمون اولوردق. چونکه بوندن باقیه نك یالکز پاره نك امنیت دوشومه یوب زراعت یاردیم مقصدیه تهلیکه نی ده کوزه آلدینی و بو صورتله مالی صاتیلمه یان یوزده طبقان اوج نفرک استقراض ایتدکاری پاردن جدی بر فائده استحصالی ایتدیکنی نتیجه سی چیقارایله جکده. حالوکه آلتان پاره منحصر آ غیر مستحصل ایشله صرف اولودینی حالده بیکده طقسوز یوز طبقسان اوج نفر بورجی اوده مک موقوف اولدیغی کوردورسه اقراض اولنان پاره نك اراضی به نسبتله هیچ مثابه منده اولدیغی قبول ایتمک مجبوریتینده بولونورز.

باقه نك بر مؤسسه مالیه الموق اعتباریه یایدینی ایشله کلنجه بو خصوصه ده رقلر و ایستاتیسیتقلردن پک زیاده شایان نظر، موجب تأمل نتیجه لر چیقور.

۱۳۲۸ سنه منده حدود عثمانی خارچنده قالان شعبه لر و صندوق قریزلی اولوندقدن صوکره ممالک عثمانیه ده باقیه نك ۴۷ مستقل شعبه ایله ۳۳۹ صندوق که جمعا ۳۸۶ شعبه سی واردی. بو شعبه لر معرفتیه آنجق ۱،۱۲۱،۹۹۵ لیرالی اقراضات یاییلمشدر.

۱۳۲۸ سنه سی نهایتینده باقیه نك السده بولونان حقیقی سرمایه ۶،۶۸۶،۵۴۰ لیرادن عبارت ایدی. بو سرمایه به مقابل ۱۳۲۸ سنه سده استحصالی اولنان حاصلات غیر صافیله یالکز ۲۸۱،۱۲۰ لیرادن عبارتدر که سرمایه به نسبتله آنجق یوزده درت درجه منده. در. معاشات و مصارف سازه اولارق ۱۱۵،۹۵۸ لیرا قریزلی اولو. ندرده صافی تمتع اولارق ۱۶۵،۱۶۲ لیرا قالبر که سرمایه به نسبتله یوزده ۲ بحق بیله طوماتاز، فائض نظامی یوزده طقسوز اولان بر

المجموع ۲،۹۱۲،۵۹۳ لیرا اقراض ایتمشدر. و حالده وسطی اولارق هر بر مستقرضه تخمیناً اون لیرا اصابت ایدر. صوکه سنه لرده (۱۳۲۵، ۱۳۲۶، ۱۳۲۷ و ۱۳۲۸) ایسه باقیه ۷۴۰،۹۵۸ کشتی به ۵۰،۷۱۳،۳۹۷ لیرا اقراض ایتمشدر که هر بر مستقرضه ۷ لیرا بیله اصابت ایتبور. یکریمی درت سنه اولکی شرائط حیاتیله بو کونکی شرائط حیاتیله آرسنده کی فرق نظر اعتباره آلتیره باقیه نك نه قدر محافظه کارانه حرکت ایتدیکنی میدان چیقار. یکریمی درت سنه اول اون لیرا ایله یایلا بیلان ایشلر بو کون یکریمی لیرا ایله یایلا ماز. یکریمی درت سنه ظرفنده هر کسک اولدینی کی زراعتده احتیاجاتی بلکه ایکی اوج مثل آرتمشدر؛ او وقت اون لیرا ایله ایشی کورده بیلن چیقتیجی بو کون بلکه اوتوز لیرا به محتاجدر. زراعت تحت تصرفنده اولوب باقیه به تأمینات کوستریان اراضینک قیمتیه دین به نسبت دائره منده یکریمی درت سنه ظرفنده لاقول بر مثل آرتمش اولمالیدر. یکریمی درت سنه اول آرشونی ۱ غروش تخمین اولونان عرصه بو کون مطلقاً لاقول ۲ غروش ایدر. دنیانک هر ظرفنده اراضینک قیمت لرنده سنه دن سنه به بر ترفع حاصل الموقده بولودینی غیر قابل انکار بر قضیه حالته گئشدر. بناء علیه زراعت باقیه سنک یکریمی درت سنه اول بر زراعت عرصه سی مقابلنده اون لیرا ویرمکده یکن شمده یالکز یدی لیرا ویرمندن شو نتیجه چیقار که نه اراضینک قیمت حقیقیه سی، نه ده مستقرضک احتیاجات حقیقیه سی نظر اعتباره آلمشدر. اساساً باقیه نك اراضی ایچون پک دون قیمت لر تخمین ایتدیکنی حقنده اون دن بری شکایتلر توالی ایدیور. معاونین تحریریه مرذن غالب خلدون پک غزه مرک ایکنجی نسخه منده کی مقاله منده بوکا دائر مقع مثاللر ارايه ایتمشدر.

بناء علیه بز او اعتقادده زک باقیه اراضی اصحابنه بش اون لیرالقی بر پاره اقراض ایتمکه ملکک استحصالاتی آرتیرمغه خدمت ایتمش اولماز. بو پاره اولسه اولسه زراعت عاجل بعض احتیاجات شخصیه سی تطمینه کفایت ایدر. فقط بونکله نه کی میوی کوربه، نه آلات جدیده زراعتیه ونده مقدار کافی تخم آلتایلیر. حالوکه باقیه نك اساس مقصدی زراعت قارشی حسنا ویروانه معا. و نترلرده بولونمقدن عبارت اولمایوب زراعتک ترقی و تعالیسنه مدار الموق غایه سنه معطوفدر.

بو اعتبارله زراعت اقراض ایدیله جک پاره طوغورودن طو. غرویه زراعتک اصلاح و ترقیسنه خدمت ایدبیله جک مقدارده اولمالی و پازده نك بو کی جهتنره صرف و حصر اولنماسی ایچون تدابیر لازمه اتخاذ ایدمیلیدر. شمده یقدر تطبیق اولونان سیستم ایله باقیه اقراض ایتدیکنی مالی ضایع و تهلیکه دن مصون و ازاده بولوندرمق ایچون زراعت، ترهین اولنان اراضی به نسبتله، غایت جزئی و اهمیتیز بر پاره ویرردی. فقط بو پاره مستحصل سرمایه حالنده استعمال اولنمادیغی ایچون تهلیکه هیچ بر وقت بر طرف

و غنہ ایلہ اعتبار زراعی بہ مخصوص بکانه مؤسسہ من زراعتک
ترقیسنہ، طور اغززدہ استحصالاتک آرتماسنہ لایقلہ خدمت ایدہ -
مدیکی کی میلیولر جہ لیرالی سرمایہ نکدہ تماش کی بر حالہ معطل
قلماسنہ سببت وریبور .

اونک ایچوندرک زراعت باقیہ سی یکی دورہ بہ باشلامادن
اول اسکی روحی، اسکی غنہ نی تمامیلہ بر اقالی، فعالیتنی بوسبون
یکی اساسلر اوزرنہ قورمالیدر .

یکی دورہ دہ تعقیب ایدلسی لازم کن دستورلر حقندہ کی مطا -
لعلہ یزنی کلہ جک مقالہ لر یزدہ ایضاح ایدہ جکر .

اورمانہ اصولمانی

— کچن نسخہ دن مابعد —

م. م. ش.

۳. — اورمانلر دہ الک زیادہ تخریبات وقوعہ کترین حیوا -
نات بحیرہ اولدینی حالہ بونلرک اورمانلرہ صورت ادخال و اورا
لردہ رعیی حقندہ نظامنامہ بہ بر شی درج ایدلمہش اولدینغندن
اورمانلر داخلندہ رعیی ایدیلن کچیلر تازہ یتیشن فدانچقلمی اکل
و جسامت طبیعیہ سی بر درجہ بہ قدر اکتساب ایتیش آغاچلرک
تہ دالارینی ییہرک عظیم مضرت ایضاح ایتہلری اعتباریلہ تخریبات
واقعہ نک بوندن بویہ اولسون اوکی آتش اولمی ایچون نظامنا -
مہ نک اون اوچنچی مادہ سنک تعدیل جہتہ کیدلش و بناء علیہ
قطعیات اجرا قیلنلر محللر ایلہ کنج اورمانلر دہ کچیلرک رعیی
قطعاً منع ایدلش اولدینی کی کیدن ماعدا حیوانات اہلیہ نکدہ
قطعائی یکی اجرا ایدیلن «تایی» بالعلہ قارلدہ لافل اوت و تخمدن
یتیشمش «فوتہ» قورولردہ اون بش سنہ کچمہ دیکہ ادخال و رعیی
منوع قیلنمشدر .

۴. — اورمانلر دہ کی اشجارک کوکلمی جذور منشعبہ لری
سایہ سندہ اراضی متحرک دینی تثبیت ایلمککہ برابر خواص تینیہ -
لری باقی قالدقچہ حصولہ کثیرہ جکلمی شاخ و فلز و واسطہ سیلہ
تجدید انسان ایلہرک اورمانلرک احیا و عمراندہ خادم اولدقلمر -
ندن بونلرک اخراجنک دہ تحت ممنوعیتہ آلمانسی ضروری
کورولش و بناء علیہ اون سکرنجی مادہ نظامیہ اوکا کوردہ تعدیل
اولنمشدر .

۵. — اورمانلری تخریبیدن وقایہ ایدہ جک خصوصاًندن الک
مہمی اورمانلر داخلندہ حریق ایضاحی، خلاف نظام قطعیات اجرا -
سی، تارلا کشادی و بلا رخصت حیوانات مضرہ ادخال و رعیی
کی احوالہ متجاسر اولان اصحاب جرائمک بلا افتاہ وقت عبرہ -
للساثرین تأدیب و تجزیہلہ عدم تکرارنک تأمین کی قیقتی اولوب

ملکیتدہ بو قدر صاغلام اساسلر و بو قدر مساعدات و امتیازاتہ
مظہر اولان بر مؤسسہ ایچون بو قدر دون بر جمع صافی شایان
تعجبدر .

بوندن، فضلہ فاضلر آلق و صور سائرہ ایلہ زراعت ضرریہ
تأمین منفعت ایتک صورتیلہ باقیہ نک نمانسی آرتیرمق لازم کلدیکی
ذہابندہ بولندینغیز نتیجہ سی چیقارماملی . یک اغلا بیلرک باقیہ
یالکز زراعت اوزون وعدہ لرلہ اقراضات باقیلہ اکتفا ایدرسہ
بالطبع بوندن زیادہ بر جمع صافی استحصال ایدہ من، حتی ایتیمہ سی
شایان تمیز . فقط نقل قنودہ آلات و ادوات زراعیہ، تخمقلر
وسائرہ نک جلب و فروختی، محصولاتک اخذ و اعطاسہ توسط کی
بر جوق معاملہ لردہ واردکر بر مؤسسہ مالیہ ایچون یک مہم منافع
تأمین ایدر . بو کی ایشلر بو کون بزدہ یا ہیچ یاییلمیور، و یا خود
محتکرلرک الشدہ قالیورک ملکیت ایچون ضرر محضدر . زراعت
باقیہ سی ینہ زراعت حقوق و منافعی کوزہ نمک پردہ نسیندن یرلما -
مقلہ برابر حقیقی بر مؤسسہ مالیہ شکلندہ اجرای معاملہ ایتیش
اولسہ بدی ہم ملکیت مالی اولان شو الی بحق میلیونلق سرمایہ ی
لایقلہ تیمیہ ایتیش، ہمہ طور اغزمرک استحصالاتی آرتماسنہ
وزر عتمزک ترقی و تعالیسنہ مدار اعظم اولمش اولوردی . حالبوکہ
نتیجہ اعتباریلہ باقیہ بو کونکی سیستہ سی محافظہ ییہ دوام ایتدیکہ یکی
قانون ایلہ کنبدیسہ بخش اولونان حقوق و امتیازندن قطعاً استفادہ
ایدہ من . مثلاً یکی قانون موجبنجہ باقیہ تحویلات چیقارمق، اہالیدن
تودیمات آلق صورتیلہ سرمایہ سی آرتیرا ییلہ جکدر . فقط باقیہ نک
جمع صافیسی یوزدہ ایک ایلہ ایک بحق آرسندہ ایسہ تحویلات
اصحابنہ یوزدہ نہ قدر فاض و یریلہ ییلہ جکدر . بر طرفدن تحویلات
اصحابنہ یوزدہ درت فاض و یریار، دیگر طرفدن آلسان سرمایہ
یالکز یوزدہ ایک بحق اوزرنہ تیمیہ ایدیلرسہ باقیہ افلاسہ دوغرو
بورومش اولور .

باقیہ نک یکی قانون ایلہ مظہر اولدینی دیگر حقوق و امتیازات
ایچون دہ حال و کیفیت بومرکزدر . اسکی غنہ ترک اولتماز ،
طرز ادارہ نک روحی دیکشمزسہ قانونک یکی احکامندن بعضیلری
کان لم یکن قالمقہ محکومدر .

اساساً دنیانک ہیچ بر طرفندہ اعتبار زراعی یالکز باشنہ
اولازق تطبیق اولماور . چونکہ اعتبار زراعی پارہ نک تیمیہ سنہ
کافی کلہ بور . اعتبار زراعی سائر مالی و تجارتی معاملات ایلہ تفریق
اولخالیدرک سرمایہ ایچون ہیچ اولمازسہ اصغری نما تأمین اولنا -
بیلین . ایستکوی باقیہ لری اولسون، ایستقوئیہ راتیقلم اولسون،
ایستر طوغروندن طوغرویہ زراعت باقیہ لری اولسون ہی یردہ
اعتبار زراعی سائر مالی و تجارتی معاملہ لرلہ برابر یاییلمیور، و آنحق
بوسایہ دہ اعتبار زراعی یاشاییلمیور . حالبوکہ بزدہ بو کونکی سیستہ